

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta asetukseksi Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustamisesta

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuilla <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 100/06)

1. Johdanto

1.1 Euroopan tietosuojavaltuutetun kuuleminen

1. Euroopan komissio hyväksyi 19 päivänä syyskuuta 2012 ehdotuksen asetukseksi Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustamisesta ⁽¹⁾ ("ehdotus").

2. Tietosuojavaltuutetulla oli mahdollisuus esittää epävirallisia huomautuksia ennen ehdotuksen hyväksymistä. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että komissio kuuli häntä virallisesti sen jälkeen, kun ehdotus oli hyväksytty, ja että hänen lausuntoonsa viitataan ehdotuksen johdanto-osassa.

1.2 Ehdotuksen tavoitteet ja soveltamisala

3. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 214 artiklan 5 kodan nojalla tämä ehdotus vaikiinnuttaa Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkoja koskevat säännöt ja menettelytavat ⁽²⁾.

4. Ehdotuksen mukaan koulutettuja vapaaehtoisia on tarkoitus käyttää EU Aid Volunteers -vapaaehtoisina humanitaarisissa hankkeissa eri puolilla maailmaa. Tarkoitus on, että EU Aid Volunteers -vapaaehtoisten valinnasta ja sijoittamisesta vastaavat sertifioidut humanitaariset organisaatiot, jotka noudattavat humanitaarisen vapaaehtoistyön johtamista koskevia eurooppalaisia vaatimuksia. Komissio tulee laatimaan nämä standardit ja sertifiointimenettelyt. Komission on myös tarkoitus järjestää rahoitus, eurooppalainen koulutusohjelma, kaikki koulutetut vapaaehtoiset käsittävä keskusrekisteri sekä tietoverkko, jonka avulla vapaaehtoiset voivat pitää yhteyttä toisiinsa ennen tehtäviä, niiden aikana ja niiden jälkeen.

1.3 Merkitys tietosuojan kannalta; lausunnon tavoitteet ja keskeiset asiat

5. Vaikka ehdotuksen pääasiallisena tarkoituksena ei olekaan henkilötietojen käsittely, se kuitenkin edellyttää henkilötietojen käsittelyä. Ne sisältävät EU Aid Volunteers -rekisteriin merkittyjen vapaaehtoisten henkilötiedot (13 artikla) sekä ne (vapaaehtoisten tai kolmansien osapuolten) henkilötiedot, jotka saatetaan syöttää heidän online-yhteydenpitoaan varten järjestettyyn tietoverkkoon (16 artikla). Myös sertifioidujen humanitaaristen organisaatioiden suorittama vapaaehtoisohjelmien valinta ja näiden johtaminen sen jälkeen edellyttävät henkilötietojen käsittelyä. Nämä toiminnot on tarkoitus standardisoida 9 artiklan mukaisesti.

6. Tämä käsittelytoiminta vaatii asianmukaisia tietosuojaa koskevia suojakeinoja. Näitä suojakeinoja voitaisiin ja tulisi edelleen kehittää 9 artiklan mukaisesti laadittavien standardien sekä komission ja sertifioidujen humanitaaristen organisaatioiden kehittämien tietosuojapolitiikkojen puitteissa.

7. Ehdotuksen 9 ja 25 artiklassa edellytetään, että komission tulee antaa delegoituja säädöksiä, joilla määritellään standardit vapaaehtoisohjelmien tarpeen kartoittamista, valitsemista ja valmentamista varten sekä heidän myöhempää johtamistaan ja tehtäviin lähettämistään varten. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että näitä standardeja käytettäisiin erityisesti varmistamaan, että tietosuojamääräyksiä noudatetaan asianmukaisesti vapaaehtoisia valittaessa, rekisteröitäessä ja käytettäessä, sekä varmistamaan, että eri puolilla Eurooppaa toimivat sertifioidut ihmisoikeusjärjestöt toimivat tässä suhteessa yhdenmukaisesti.

8. Toisaalta myös ehdotetussa asetuksessa itsessään tulisi jo olla mukana tietyt keskeiset elementit tietosuojaa koskevien suojakeinojen asianmukaisesta soveltamisesta. Näiden olennaisten elementtien huomioon ottamiseksi lausunnon 2 osassa on ehdotuksen 13 ja 16 artiklaa koskevia suosituksia.

⁽¹⁾ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustamisesta – EU Aid Volunteers, COM(2012) 514 final.

⁽²⁾ Ks. myös http://ec.europa.eu/echo/euaidvolunteers/index_en.htm

9. Lausunnon 3 osassa puolestaan edellytetään Euroopan tietosuojavaltuutetun kuulemistä ehdotuksen 9 ja 25 artiklan mukaisia standardeja laadittaessa. Lausunnon 3 osassa viitataan myös lyhyesti joihinkin tietosuojaan liittyviin näkökohtiin, jotka tulee ottaa huomioon standardeja kehitettäessä sekä käytännön tasolla, kun ehdotettua asetusta pannaan täytäntöön.

4. Päätelmät

34. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että viittaus sovellettavaan tietosuojalainsäädäntöön sisällytetään ehdotukseen varsinaisena määräyksenä.

35. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että tekstiin tehdään seuraavat lisäselvennykset:

- Ehdotuksen 13 artiklassa tulee määritellä rekisterin tarkoitus, siihen sisällytettävät tietoluokat sekä ne tahot, joilla saattaa olla mahdollisuus käyttää rekisteriä, jotta taattaisiin oikeusvarmuus.
- Ehdotuksen 13 artiklassa tulee myös tehdä selvä ero komission ja käyttäjäorganisaatioiden välillä erillisinä valvojina.
- Ehdotuksen 13 ja 16 artiklassa tulee edellyttää tietosuojapolitiikan käyttöönottoa sekä rekisterin että verkoston osalta.

36. Lisäksi Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että komissio kuulee häntä ennen sellaisten 25 artiklan mukaisten delegoitujen säädösten hyväksymistä, joilla saattaa olla vaikutusta henkilötietojen käsitteelyyn ja erityisesti 9 artiklan nojalla hyväksytyihin standardeihin. Näissä standardeissa tulee edellyttää, että vapaaehtoisia valitsevat, johtavat ja tehtäviin sijoittavat organisaatiot hyväksyvät asianmukaiset tietosuojan toimintalinjat. Tämä saattaa sisältää kerättyjen tietojen tyyppien yhdenmukaistamisen sekä mahdollisesti johtaa siihen, että kaikkialla Euroopassa käytetään vakiomuotoista hakemuslomaketta.

Tehty Brysselissä 23 päivänä marraskuuta 2012.

Giovanni BUTTARELLI
Euroopan apulaistietosuojavaltuutettu
